

WIADOMOŚCI NORMALIZACYJNE

Zgodnie z Ustawą o normalizacji, która weszła w życie dnia 1 stycznia 1994 r., Polski Komitet Normalizacyjny (PKN) na swoim pierwszym posiedzeniu, zatwierdził propozycję powołania dwu Normalizacyjnych Komisji Problemowych (NKP), w celu zapewnienia kontynuacji działalności normalizacyjnej w podstawowym zakresie tematycznym byłego ośrodka normalizacyjnego — Przemysłowego Instytutu Automatyki i Pomiarów. Propozycja powołania tych NKP została uzgodniona na zebraniu założycielskim, które odbyło się dnia 30 marca 1994 r. w Przemysłowym Instytucie Automatyki i Pomiarów.

Normalizacyjna Komisja Problemowa nr 50 ds. automatyki i robotyki przemysłowej została zobowiązana do prowadzenia działalności w zakresie tematycznym odpowiadającym:

- ISO TC 184 "Systemy automatyki przemysłowej" oraz jego Podkomitetów:
  - SC 1 Sterowanie numeryczne maszyn,
  - SC 2 Roboty pracujące w warunkach produkcyjnych,
  - SC 3 Języki programowania do stosowania w procesach wytwórczych,
  - SC 4 Zewnętrzne odwzorowanie modelu wyrobu,
  - SC 5 Architektura systemu i komunikacja,
- IEC TC 65 "Pomiary i sterowanie w procesach przemysłowych" oraz jego Podkomitetów:
  - SC A Zagadnienia ogólne dotyczące systemów,
  - SC B Elementy systemów sterowania,
  - SC C Przekazywanie danych cyfrowych w układach pomiarowych i systemach sterowania.

Ponadto omawiana NKP została zobowiązana do opiniowania dokumentów opracowywanych przez CEN/TC 310 będący odpowiednikiem ISO TC 184 w Komitecie Normalizacyjnym krajów członkowskich Unii Europejskiej i EFTA.

Polski Komitet Normalizacyjny (PKN) powierzył:

prof. dr. inż. Tadeuszowi Missali – funkcję przewodniczącego NKP,
doc. dr. inż. Piotrowi Jabłońskiemu – funkcję wiceprzewodniczącego,
mgr inż. Adeli Kaczanowskiej – funkcję sekretarza.

Prezes PKN powołał 13 członków NKP reprezentujących instytucje zainteresowane ww. tematyką.

Normalizacyjna Komisja Problemowa nr 51 ds. pomiarów przemysłowych wielkości nieelektrycznych została zobowiązana do prowadzenia działalności w zakresie tematycznym odpowiadającym:

- ISO/TC 30 "Pomiary przepływu płynów w kanałach zamkniętych (przewodach)"
oraz jego Podkomitetów:
  - SC 2 Pomiar przepływu za pomocą zwęzek pomiarowych,
  - SC 5 Przepływomierze elektromagnetyczne,
  - SC 7 Wodomierze,
  - SC 8 Pomiary przepływu metodami wagową i objętościową,
  - SC 9 Niepewność pomiaru przepływu,
  - SC 10 Przepływomierze turbinowe,
  - SC 11 Przepływomierze o zmiennym otwarciu typu zawieszanego,
- IEC 65B Elementy systemów pomiarowych,
- IEC 65D Analizatory gazów,
- CEN/TC 92 Wodomierze do wody zimnej,
- CEN/TC 141 Przemysłowe czujniki ciśnienia. Określenia, wymagania, metody badań i kontrola
- CEN/TC 244 Pomiary przepływu płynów w kanałach zamkniętych (przewodach) oraz w zakresie pomiarów parametrów ruchu.

Zakres tematyczny NKP 51 ds. pomiarów przemysłowych wielkości nieelektrycznych nie obejmuje pomiarów czasu i masy, które wchodziły w zakres tematyczny ośrodka normalizacyjnego – PIAP. Dotychczas nie wiadomo, które NKP będą zajmowały się tymi zagadnieniami.

Działalność ISO TC 114, zajmującego się pomiarami czasu, została zaskakująco ograniczona. W ostatnim okresie PIAP otrzymał do zaopiniowania kilka projektów norm dotyczących złotych kopert zegarków na rękę. Pomimo tego zastoju w pracach ISO niezbędne jest zobowiązanie kogoś do bieżącej analizy prac międzynarodowych, aby nie przeoczyć dokumentów dotyczących problemów istotnych, które zostały znormalizowane w kraju na podstawie dokumentów międzynarodowych opracowanych przed wielu laty.

Przyrządy pomiarowe masy były ujęte w zakresach tematycznych dwu ośrodków normalizacyjnych:

- wagi handlowe – Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Wag w Lublinie,
- wagi średniej i wysokiej dokładności (laboratoryjne) – Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów.

Polski Komitet Normalizacyjny (PKN) powierzył:

mgr.inż. Aleksandrowi Olszewskiemu – funkcję przewodniczącego NKP 51,

mgr.inż. Kazimierzowi Majdanowi – funkcję wiceprzewodniczącego,

mgr.inż. Elżbiecie Walczak – funkcję sekretarza.

Prezes PKN powołał 13 członków NKP reprezentujących instytucje zainteresowane ww. tematyką. Na 1. posiedzeniu Komisji zaproponowano, aby skład Komisji uzupełnić przez powołanie dodatkowo dwu ekspertów .

Sekretariaty obu NKP umiejscowiono w Przemysłowym Instytucie Automatyki i Pomiarów, 02-486 Warszawa, Al. Jerozolimskie 202 tel. 23-83-23, fax 23-88-64, 23-81-76.

Na pierwszych posiedzeniach obu NKP jednogłośnie stwierdzono, że w celu zapewnienia efektywnej działalności Komisji niezbędne jest opracowanie w roku bieżącym analizy stanu i potrzeb w zakresie tematycznym każdej z NKP oraz na podstawie tych analiz opracowanie programów prac NKP na lata 1995-1998.

Analiza stanu powinna obejmować określenie aktualnych:

- zbiorów norm krajowych PN i BN,

- zbiorów norm międzynarodowych ISO i IEC,
- zbiorów norm regionalnych (CEN),
- planów prac ISO i CEN

oraz analizę scharmonizowania norm krajowych z normami międzynarodowymi i regionalnymi.

Analiza potrzeb powinna obejmować:

- informacje dotyczące konieczności uaktualnienia zbiorów norm krajowych w celu ich zharmonizowania z normami regionalnymi Unii Europejskiej i EFTA oraz normami międzynarodowymi,
- informacje o potrzebie nowych opracowań PN wprowadzających normy regionalne Unii Europejskiej i EFTA oraz normy międzynarodowe,
- rozpoznanie potrzeby własnych opracowań wynikających z istniejącej produkcji krajowej lub ochrony interesów użytkowników wyrobów.

Wszelkie propozycje, dotyczące umieszczenia w programach prac na lata 1995-1998 nowych opracowań lub nowelizacji istniejących Polskich Norm, można zgłaszać w Sekretariatach NKP.

W miesięczniku *Normalizacja* 1/1994 zamieszczono tabelę zamienników znormalizowanych części złącznych wg norm RFN (DIN) i PN.

Opracowała
Adela KACZANOWSKA